

اندازه گیری تاب نخ تک لای رینگ با استفاده از روش پردازش تصویری

سهیل صمدی تیمورلوئی*^۱، مجید صفر جوهری^۲، محمد امانی تهران^۳

۱. کارشناس ارشد تکنولوژی نساجی، دانشگاه صنعتی امیرکبیر
۲. دانشیار و عضو هیات علمی دانشکده نساجی، دانشگاه صنعتی امیرکبیر
۳. استادیار و عضو هیات علمی دانشکده نساجی، دانشگاه صنعتی امیرکبیر

چکیده:

برای اندازه گیری تاب نخ روشهای مختلفی وجود دارد. هر یک از این روشها محدودیت های خاص خود را دارند. با رایج شدن استفاده از کامپیوتر در نساجی تلاشهایی نیز در جهت اندازه گیری تاب نخ با استفاده از روش پردازش تصویر صورت گرفته است. در پژوهش حاضر تلاش گردیده تا با استفاده از این روش و اندازه گیری قطر و زاویه تاب نخ، مقدار تاب در متر آن محاسبه گردد. نتایج آماری حاصل از این روش با روش معمول Twist-untwist برای نخهای پنبه ای با سه تاب مختلف ۵۰۰، ۶۰۰ و ۷۰۰ تاب در متر و نخ اکریلیک با تاب در متر ۴۴۰ مورد مقایسه قرار گرفته که بیانگر تطابق نتایج به دست آمده می باشد.

در تصویرهای تهیه شده از نخ اکریلیک مسیر الیاف روی سطح نخ نسبت به نخ پنبه ای به خوبی قابل مشاهده می باشد و به عبارت دیگر تصویر بهتری نسبت به نخ پنبه ای بدست می آید. به همین دلیل میتوان گفت که بدست آوردن مقدار واقعی تاب توسط روش پردازش تصویری در نخ اکریلیک تأثیرپذیری کمتری نسبت به قطر فیلتر بالاگذراستفاده شده دارد.

واژگای کلیدی: قطر نخ، تاب نخ، زاویه تاب، تبدیل فوریه، پردازش تصویر

مقدمه:

بطور کلی تاب به منظور ایجاد چسبندگی در الیاف و جلوگیری از پراکنده شدن آنها در برابر فشارهای عرضی به نخ اعمال می گردد. این فرآیند در نخهای متشکل از الیاف منقطع^۱ سبب افزایش استحکام کششی نخ نیز می گردد [۱]. برای اندازه گیری تاب نخ می توان از روش Twist - untwist و برای تعیین زاویه آن از میکروسکوپ استفاده نمود. اندازه گیری تاب با روش فوق خصوصاً برای نخهایی که تثبیت حرارتی (Intermingle) شده اند وقت گیر و مشکل می باشد. همچنین نتایج حاصل از روش میکروسکوپی نیز برای اندازه گیری قطر و زاویه تاب نخ وابسته به شخص آزمایش کننده بوده و آن نیز مشکل و وقت گیر می باشد [۲]. روش پردازش تصویر، روش نوین و سریعی جهت تعیین قطر نخ، زاویه تاب و در نهایت تاب نخ در واحد طول می باشد. در مقاله حاضر تلاش گردیده تا با استفاده از تبدیل فوریه و روشهای بهینه سازی تصویر، قطر و زاویه تاب نخ همزمان اندازه گیری شده و سپس از طریق رابطه موجود تاب در واحد طول نخ محاسبه می گردد.

۱- کلیات:

* مسؤول مکاتبات، پیام نگار: soh_s2000@yahoo.com

برای بدست آوردن تاب نخ ابتدا باید یک تصویر مناسب از نخ تهیه نمود و سپس قطر نخ و پس از آن زاویه تاب الیاف را بدست آورد و با استفاده از رابطه ۱ تاب در متر را محاسبه کرد. که θ زاویه آرایش یافتگی الیاف با محور نخ و D قطر نخ می باشد.

$$TPM = \frac{\tan \theta}{\pi \cdot D} \quad (1)$$

اصولاً یک تصویر گسسته^۱ تابعی دو بعدی در حوزه مکان می باشد و قطر نخ را می توان با استفاده از تصویر نخ در حوزه مکان بدست آورد.

برای بدست آوردن زاویه تاب نخ معمولاً بررسی تصویر نخ که دارای ساختاری متناوب و متشکل از پرزها و زمینه می باشد با مشکلاتی همراه است. جهت رفع این مشکلات میتوان با بکارگیری تبدیل فوریه^۲ این حوزه مکانی را به حوزه فرکانسی تبدیل کرده و سپس زاویه تاب را اندازه گیری نمود [۳].

برای بدست آوردن زاویه تاب با استفاده از تبدیل فوریه لازم است که مراحل زیر انجام گردد.

۱- تهیه تصویر مناسب از نخ.

۲- اعمال تبدیل فوریه بر روی تصویر و تبدیل آن به طیف قدرت^۳.

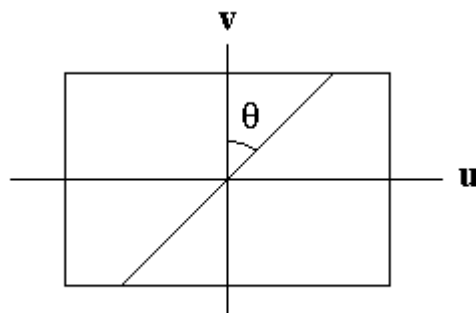
۳- بدست آوردن توزیع زاویه ای طیف قدرت (ADPS)^۴ و خواندن زاویه.

یک تصویر طیف قدرت را می توان از تبدیل فوریه بدست آورد. به طور کلی هر ساختار دارای نوسان منظم در تصویر، باعث ایجاد یک پیک در طیف قدرت می گردد. مقدار و محل این پیک به ترتیب به شدت نوسانات و جهت دار بودن ساختار نوسانی بستگی دارد [۴].

توزیع زاویه ای طیف قدرت (ADPS) یا $p(\theta)$ می تواند برای تحلیل کردن آرایش یافتگی اصلی لیف در نخ بکار رود (معادله ۱).

این توزیع بیانگر میانگین قدرت نقاط در طول یک خط مورب بوده که زاویه آن خط نسبت به محور v (محور عمودی) برابر θ می باشد. در این معادله K تعداد نقاط تشکیل دهنده خط مورب می باشد (شکل ۱).

$$p(\theta) = \sum_{\tan^{-1}(\frac{u}{v})=\theta} p(u, v) / k \quad -90 \leq \theta \leq 90 \quad (1)$$

شکل ۱: محاسبه توزیع زاویه ای طیف قدرت [۳].

۲- تجربیات و اصول اندازه گیری قطر و زاویه تاب نخ :

تجهیزات مورد استفاده و روش اندازه گیری قطر و زاویه تاب نخ به شرح زیر می باشد.

۱-۲- وسایل اندازه گیری :

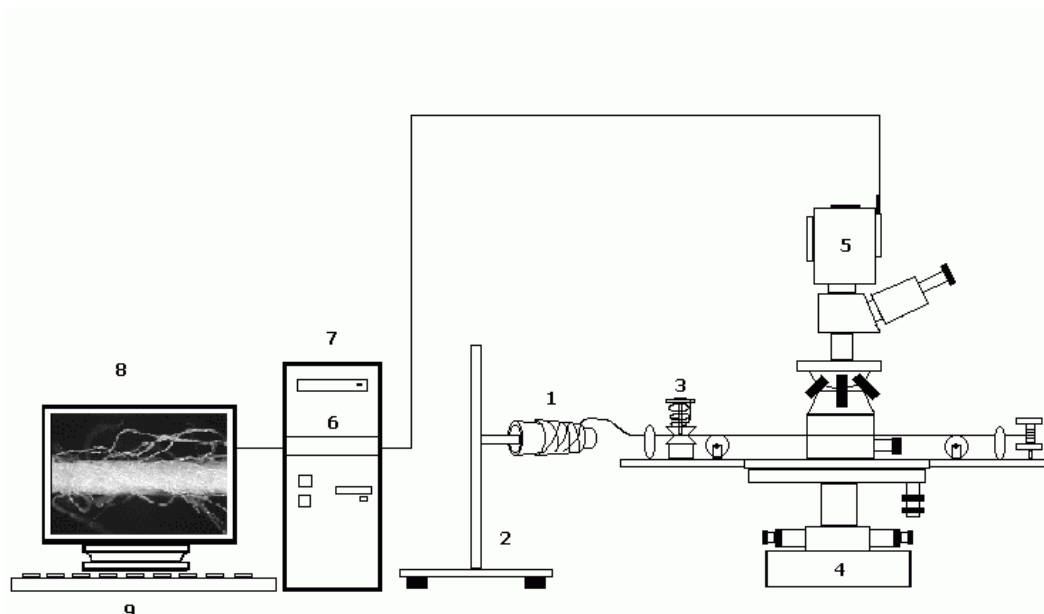
1 - Digital Image

2 - Fourier Transform

3 - Power Spectrum

4 - Angle Distribution of power Spectrum (ADPS)

سخت افزار مورد استفاده شامل قسمتهای اپتیکی برای بزرگ نمایی و وضوح تصویر، قسمتهای مکانیکی برای نمونه گیری و هدایت نخ و قسمت های الکترونیکی که در بردارنده بخشهای آنالوگ دریافت تصویر، مدار واسط آنالوگ به دیجیتال و رایانه است ، می باشد. نمودار شماتیک این وسایل در شکل ۲ ارائه گردیده است .

شکل ۲- نمای شماتیک وسایل مورد استفاده : ۱- بسته نخ ، ۲- پایه ، ۳- ابزار هدایت و کنترل کشیدگی نخ ، ۴- میکروسکوپ نوری ، ۵- دوربین CCD ، ۶- کارت واسط A/D ، ۷- رایانه ، ۸- نمایشگر، ۹- صفحه کلید ، نرم افزار مورد استفاده در این پژوهش شامل دو قسمت می باشد که قسمت اول مربوط به کمپانی سازنده کارت واسط جهت دریافت و ذخیره کردن تصویر و قسمت دوم برنامه نوشته شده در نرم افزار متلب جهت پردازش تصویر می باشد. نور پردازی در این روش از اهمیت زیادی برخوردار می باشد بطوریکه در صورت عدم استفاده از یک نور پردازی صحیح ، تصویر مناسبی از سطح نخ بدست نخواهد آمد. برای نورپردازی منبع نور باید در بالا قرار گیرد تا بتوان الیاف روی سطح نخ را مشاهده نمود.

۲-۲) مشخصات نخهای آزمایش شده :

نمونه نخهای مورد استفاده جهت پردازش تصویر عبارتند از :

۱- نخهای صددرصد پنبه ای نمره اسمی $N_e=20$ و با سه تاب مختلف به شرح جدول ۱ که توسط ماشین ریسندگی رینگ آزمایشگاهی SKF موجود در آزمایشگاه ریسندگی دانشکده از نیمچه نخی با نمره $N_e=1/01$ ریسیده گردیدند . نیمچه نخ های مصرفی نیز از فتیله ای با نمره Hank $0/119$ و توسط فلایر موجود در کارگاه ریسندگی تهیه شده اند . کاهش نمره در نخ با تاب در متر ۷۰۰ به دلیل افزایش تاب آن می باشد .

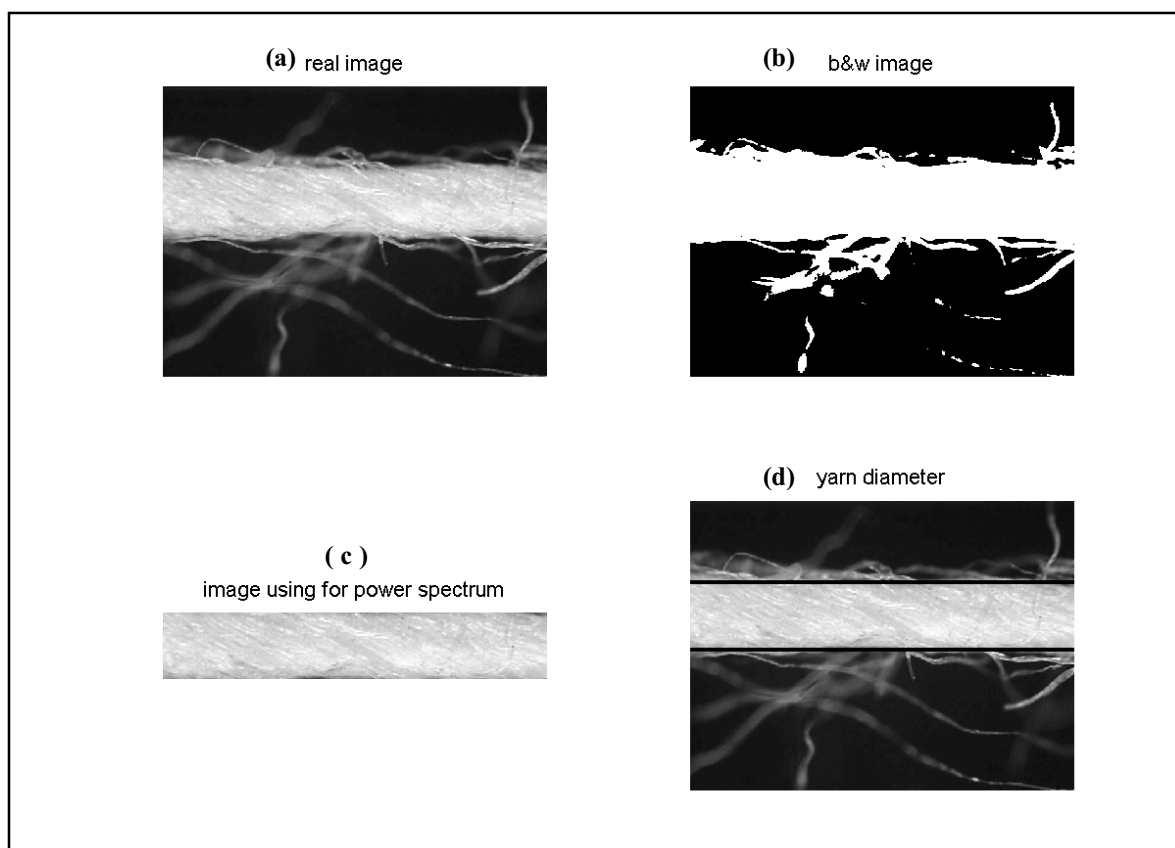
۲- یک نمونه نخ از الیاف منقطع (Staple) اکریلیک با نمره $N_e=15/73$ و تاب در متر $440/5$.

جدول ۱: مشخصات نخ های مصرفی.

ردیف	جنس نخ	تاب در متر تئوری (تنظیم شده روی ماشین)	تاب در متر عملی	نمره انگلیسی واقعی
۱	پنبه	۵۰۰	۵۱۴/۸	۱۹/۵۵
۲	پنبه	۶۰۰	۵۹۴/۷	۱۹/۰۶
۳	پنبه	۷۰۰	۷۰۸/۵	۱۷/۸۲
۴	اکریلیک	نخ آماده	۴۴۰/۵	۱۵/۷۳

۳-۲- محاسبه قطر نخ [۵]:

برای محاسبه قطر نخ به روشی نیاز است که بتواند برای تصویر گرفته شده از نخ، عددی را به عنوان قطر نخ بیان نماید. برای این منظور در ابتدای کار تصویر تهیه شده از نخ به تصویر دودویی^۱ (سیاه و سفید) تبدیل می شود.

شکل ۳: (a) تصویر اولیه نخ، (b) تصویر سیاه و سفید، (c) تصویر مورد استفاده

برای عملیات بعدی، (d) نمایش قطر نخ

در نهایت زمینه^۲ این تصویر به صورت سیاه و بدنه نخ به صورت سفید رویت گردد. سپس تصویر سطر به سطر از بالا به پایین اسکن شده تا نقاط سفید در هر سطر شمارش گردد. چنانچه این دو فراوانی جمع می شود به صورت نمودار ترسیم گردند محل تلاقی آنها تقریباً در مرکزیت نخ قرار می گیرد. با مشخص شدن این مرکزیت، مختصات مرکز نخ در تصویر قابل دستیابی می باشد. چنانچه از مرکز نخ شروع

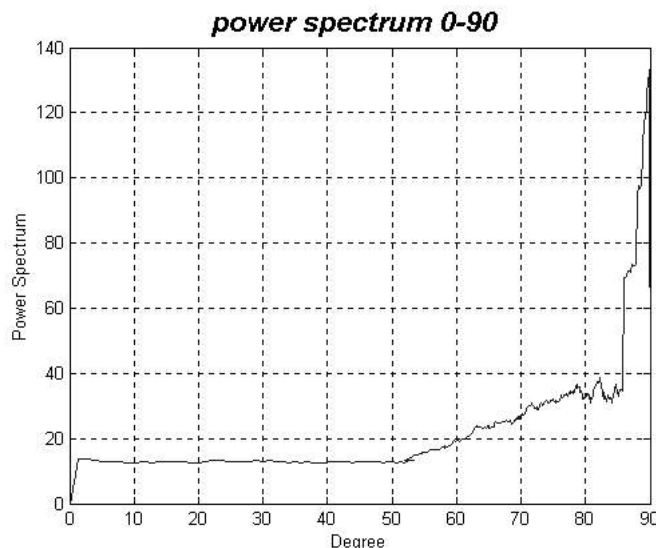
1 - Binary

2 - Background

به حرکت کرده و نقطه ای را که از آن نقطه نمودار فراوانی نقاط از خط مستقیم خارج می گردد را به عنوان نقطه خروج از هسته نخ در نظر گرفته و این عمل را از مرکز نخ به سمت راست و سپس به سمت چپ نمودار گسترش داد ، در این صورت مرز بالا و پایین نخ بدست خواهد آمد و بدین صورت امکان محاسبه قطر نخ بر حسب پیکسل میسر خواهد شد . در نهایت با استفاده از یک مقیاس برای بزرگنمایی تصویر قطر نخ بر حسب میلیمتر قابل محاسبه خواهد شد (شکل ۳) .

۴-۲- تعیین زاویه تاب و تاب در متر نخ :

اعمال تبدیل فوریه به تابع تصویر نخ و رسم نمودار ADPS باعث آشکار شدن جهت آرایش یافتگی الیاف خواهد شد [۳]. اما زمینه تصویر و پرزها می تواند اثر منفی در آشکار شدن زاویه الیاف در نمودار ADPS بگذارد به همین دلیل پس از محاسبه قطر نخ مناطق خارج از قطر که شامل پرزها و زمینه تصویر می باشند حذف شده و از تصویر قطر نخ (شکل ۳ C) برای اعمال تبدیل فوریه استفاده می گردد . در شکل ۴ نمودار ADPS حاصل از شکل ۳ C مشاهده می شود . همانطور که در شکل ۴ مشاهده می گردد به دلیل عدم آشکار شدن زاویه الیاف به صورت یک پیک در نمودار ADPS در تصاویر تهیه شده ، لازم است تا با استفاده از روشهای پردازش تصویر ، تصویر نخ را بهسازی نمود تا پس از اعمال تبدیل فوریه نتیجه مناسب بدست آید .

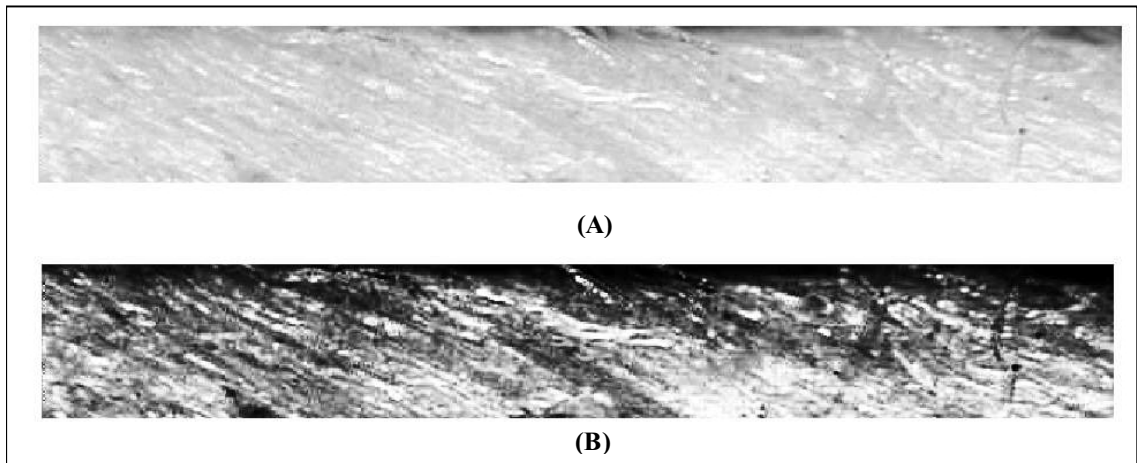
شکل ۴: نمودار ADPS حاصل از شکل ۳ C

نتایج اعمال فیلترها و عملیاتهای مختلف پردازش تصویر را می توان به صورت زیر خلاصه نمود :

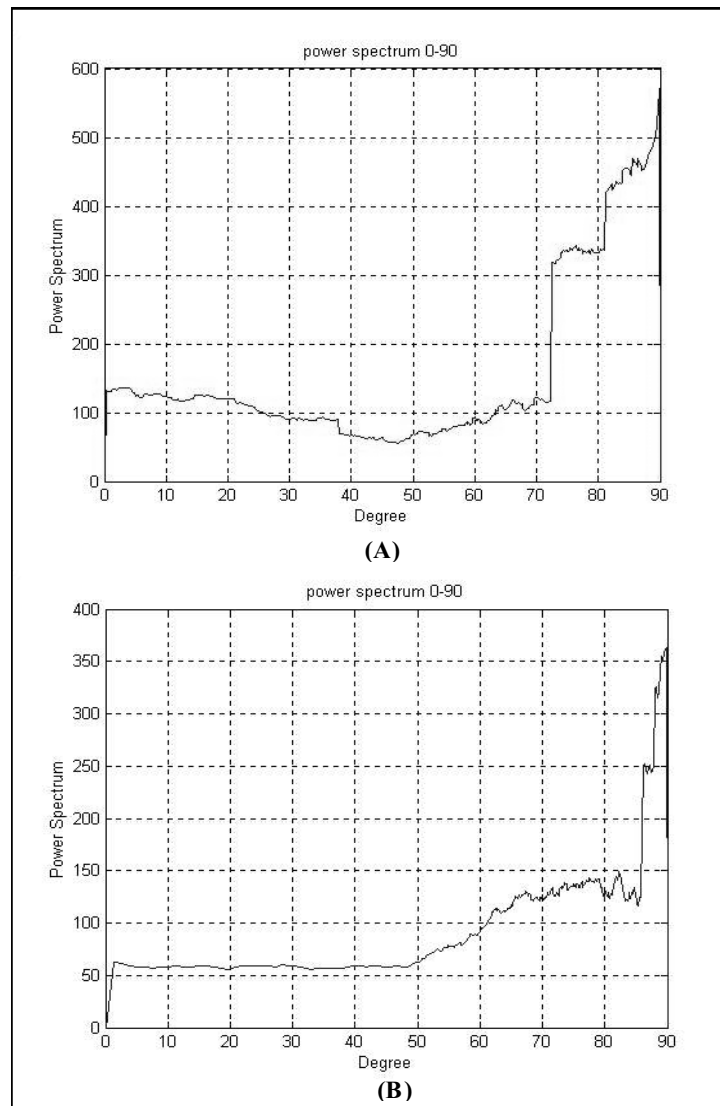
۱- فیلتر میانه^۱ در ابتدای کار می تواند تصویر را برای عملیات بعدی مناسب تر نماید و اگر اختلالی (نویز) در تصویر در اثر انتقال تصویر به دوربین و ... بوجود آید را مرتفع سازد.

۲- مسطح سازی هیستوگرام^۲ می تواند باعث افزایش تباین تصویر^۳ گردد و همچنین اثر نورپردازیهای مختلف را از بین خواهد برد . البته بسته به اینکه این عمل روی کل تصویر و یا قطر نخ اعمال گردد ، نتیجه حاصل از آن متفاوت خواهد بود. استفاده از این عمل بر روی قطر نخ نتیجه بهتری از لحاظ ایجاد تباین بیشتر در تصویر ایجاد می کند . در شکل ۵ این اثر عمل بر تصویر قطر نخ و در شکل ۶ اثر آن بر نمودار ADPS مشاهده می گردد.

1 – Median Filter
2 – Histogram Equalization
3 – Image Contrast

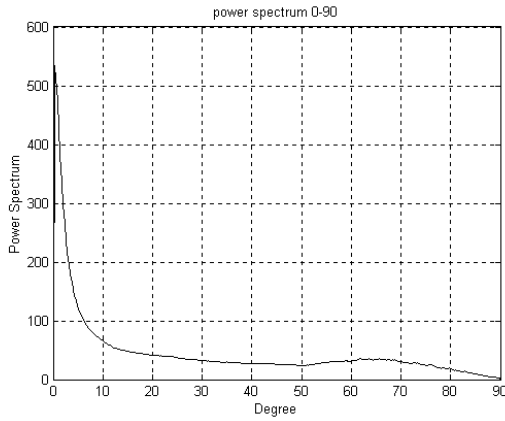

شکل ۵ : (A) تصویر قطر نخ قبل از اعمال مسطح سازی هیستوگرام، (B) تصویر قطر نخ بعد از اعمال مسطح سازی هیستوگرام.

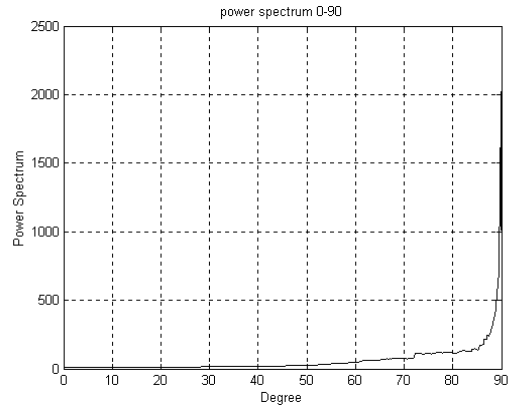

شکل ۶ : (A) نمودار ADPS شکل A-۵، (B) نمودار ADPS شکل B-۵

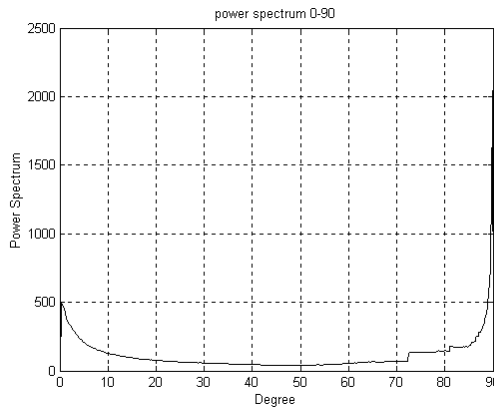
۳- فیلتر سوبل افقی^۱ (شکل B ۷) یا ترکیب سوبل افقی و عمودی (شکل C ۷) اثر مثبتی در تعیین زاویه تاب الیاف در نمودار ADPS ندارند. پیکهای موجود در صفر و ۹۰ درجه به دلیل اثر این فیلتر در حاشیه تصویر می‌باشد.

(A)

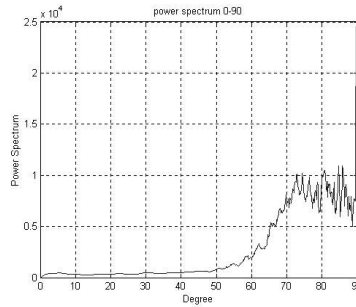
(B)

(C)

شکل ۷: نمودار ADPS، (A) اثر فیلتر سوبل عمودی، (B) اثر فیلتر سوبل افقی
(C) اثر ترکیب فیلتر افقی و عمودی

در فیلتر سوبل افقی پیک موجود در ۹۰ درجه به دلیل حاشیه افقی تصویر می‌باشد. فیلتر سوبل عمودی^۲ (شکل A ۷) می‌تواند در نمودار ADPS در زاویه حدود ۷۰ درجه تا حدودی باعث ایجاد پیک گردد (متمم زاویه الیاف نسبت به محور نخ)، لذا هنگامی که زاویه الیاف تغییر می‌کند اثر این فیلتر نیز تغییر خواهد کرد، چرا که فقط خطوط عمودی تصویر را ردیابی می‌کند
۴- عملگر لاپلاسین و یا فیلتر بالاگذر در حوزه مکان میتواند تا حدودی پیک موجود در طیف قدرت را نمایان کند، لکن هنوز نمی‌توان از روی نمودار عددی را به عنوان زاویه الیاف بدست آورد (شکل ۸).

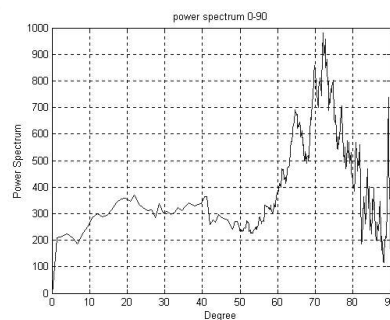
شکل ۸: اثر اعمال فیلتر بالا گذر در حوزه مکان بر روی نمودار ADPS.

۵- در برخی از تصاویر به دلیل مستطیل بودن تصویر قطر نخ، روشنایی ایجاد شده در مرکز تصویر طیف قدرت، به صورت متناوب در تصویر تکرار می گردد (معمولاً ۳ تکرار) که این مسئله باعث ایجاد اختلال در زاویه خوانده شده می گردد. از اینرو با استفاده از فیلتر پایین گذر ایده آل^۱ این مناطق حذف شده اند. اما از آنجایی که تصویر طیف قدرت بدست آمده به دلیل مستطیل بودن تصویر قطر نخ دارای کشیدگی در امتداد محور نخ می باشد، فیلتر پایین گذر ایده آل که به شکل دایره می باشد به صورت بیضی شکل مورد استفاده قرار گرفته و پس از انتخاب چند بیضی با فرم های مختلف مشخص گردید که بیضی به فرم معادله ۲ مناسب می باشد.

$$H(u, v) = \begin{cases} 1 & \text{if } \left(u^2 + \left(\frac{v}{2} \right)^2 \right)^{\frac{1}{2}} \leq D_0 \\ 0 & \text{otherwise} \end{cases} \quad (2)$$

در رابطه ۲ D_0 فرکانس قطع^۲ و برابر با شعاع نخ می باشد. u و v نیز مختصات نقاط تصویر نسبت به دستگاه مختصاتی است که مبدا آن در مرکز تصویر طیف قدرت قرار دارد.

۶- فیلتر ایده آل بالاگذر اثر مناسبی در مشخص کردن زاویه نخ می گذارد (شکل ۹)، لاکن مقدار D_0 در فیلتر ایده آل بالاگذر می تواند بر روی نتایج بدست آمده برای تاب نخ تأثیر بگذارد. لازم به ذکر است که D برابر با قطر نخ می باشد.

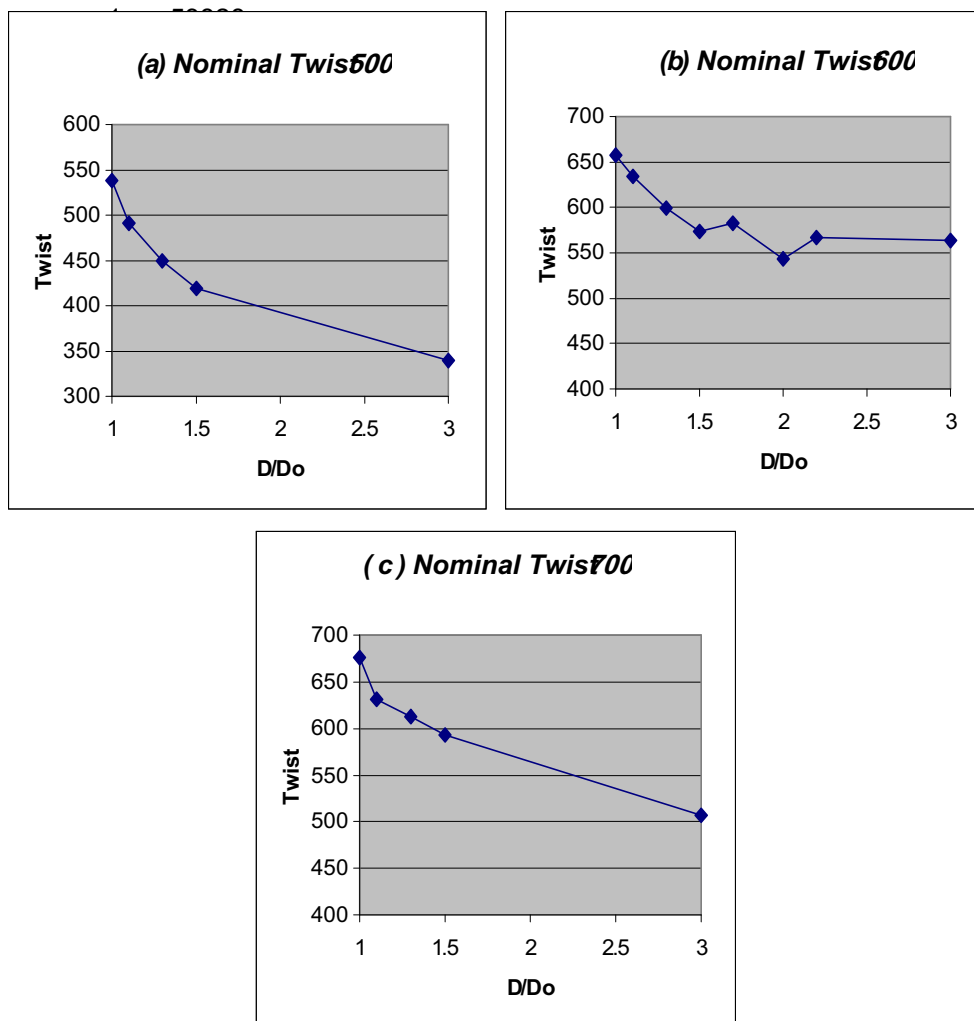

شکل ۹: اثر فیلتر بالاگذر بر نمودار ADPS ($D/D_0=1.5$ & Nominal Twist=600).

1 – Ideal Low Pass Filter
2 – Cut-off Frequency

برای بررسی اثر D_0 بر نتیجه آزمایش، با استفاده از مقادیر مختلف D_0 تاب نخ اندازه گیری شده و بر اساس شکل ۱۰ ملاحظه می گردد که با کاهش قطر فیلتر (افزایش D/D_0) مقدار تاب اندازه گیری شده نیز کاهش می یابد. مقدار مناسب D/D_0 برای نخ های پنبه ای با ۵۰۰، ۶۰۰ و ۷۰۰ تاب در متر به ترتیب (۱ یا ۱/۱)، (۱/۳ یا ۱/۵) و ۱ و در نخ اکریلیک با ۴۴۰/۵ تاب در متر عددی بین ۲ الی ۴/۵ می باشد.

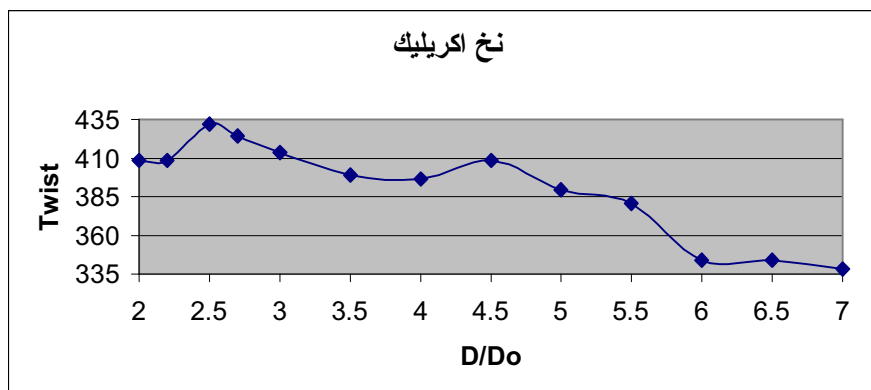

شکل ۱۰: اثر متغیر $\frac{D}{D_0}$ بر تاب اندازه گیری شده در نخهای پنبه ای (a) تاب اسمی ۵۰۰ TPM

(b) تاب اسمی ۶۰۰ TPM (c) تاب اسمی ۷۰۰ TPM

با مقایسه دو شکل ۱۰ و ۱۱ (نخ پنبه ای و نخ اکریلیک) مشخص می شود که مقدار تاب اندازه گیری شده در نخ اکریلیک، در بازه بیشتری از مقادیر D/D_0 قابل محاسبه می باشد و تغییرات ایجاد شده در مقدار تاب وابستگی کمی به مقدار D_0 دارد زیرا در تصویرهای تهیه شده از نخ اکریلیک مسیر الیاف روی سطح نخ به خوبی قابل مشاهده هستند. الیاف پنبه چون دارای نیم تاب هستند و سطح مقطع الیاف بصورت غیر استوانه ای می باشد نور بازتابیده شده از الیاف در جهات مختلف پراکنده می شود و به همین دلیل نمی توان الیاف را به صورت کاملاً واضح و با کیفیت بالا مشاهده کرد و در نتیجه تصویر واضحی از الیاف سطح نخ بدست نمی آید. در الیاف مصنوعی بر خلاف پنبه نیم تاب وجود ندارد و نور منعکس شده از آنها مانند الیاف پنبه پراکنده نخواهد شد و می توان تصویر بهتری نسبت به نخ پنبه ای تهیه کرد.

به همین دلیل میتوان گفت که بدست آوردن مقدار واقعی تاب توسط روش پردازش تصویری در نخ اکریلیک تاثیرپذیری کمی نسبت به قطر فیلتر بالاگذر (D₀) دارد و با انتخاب مقدار D/D₀ در بازه ۲ تا ۴/۵ مقدار تاب در بازه ۳۹۶/۵ تا ۴۳۲ تغییر خواهد کرد.

شکل ۱۱: اثر متغیر D/D₀ بر تاب اندازه گیری شده در نخ اکریلیک

لازم به ذکر است که مقادیر درج شده در نمودار ۱۰ و ۱۱ پس از اعمال فیلتر میانه بر روی تصویر قطر نخ، مسطح سازی هیستوگرام و سپس اعمال فیلتر بالاگذر و پایین گذر ایده آل در حوزه فرکانس بدست آمده است. بدون استفاده از فیلتر بالاگذر و پایین گذر مقدار میانگین تاب اندازه گیری شده برای نمونه نخ اکریلیک ۳۵۵/۷ تاب در متر و بدون هیچ گونه استفاده از عملیات پردازش تصویری مقدار میانگین تاب اندازه گیری شده برای نمونه نخ اکریلیک ۲۸۲ تاب در متر می باشد.

۳- مقایسه نتایج اندازه گیری شده با استفاده از روش پردازش تصویری و روش دستی Twist-untwist:

در جدول شماره ۲ نتایج اندازه گیری های انجام شده روی نخهای پنبه ای با تاب در مترهای ۵۰۰، ۶۰۰ و ۷۰۰ نشان داده شده است. از هر نمونه ۵۰ سانتیمتری یک تصویر گرفته شده است و تعداد نمونه ها ۳۰ می باشد.

جدول ۲: نتایج آزمایشات نخ های پنبه ای

نمونه	tpm (ماشین)	tpm (t-ut) ¹	tpm (تصویری)	میانگین زاویه (تصویری)	میانگین زاویه (t-ut)	قطر mm (تصویری)	نمره Ne	CV% تاب (تصویری)	CV% تاب (t-ut)
۱ D/D ₀ =1.1	۵۰۰	۵۱۴/۸	۴۹۱	۱۹/۷۰°	۲۱/۵۳°	۰/۲۴۳۹	۱۹/۵۵	۵۹/۲	۴/۰۸
۲ D/D ₀ =1.3	۶۰۰	۵۹۴/۷	۵۹۸/۷	۲۲/۳۰°	۲۲/۴۳°	۰/۲۲۱۰	۱۹/۰۶	۱۵/۳	۳/۱۹
۳ D/D ₀ =1	۷۰۰	۷۰۸/۵	۶۷۶/۴	۲۵/۴۳°	۲۶/۷۰°	۰/۲۲۶۰	۱۷/۸۲	۱۷	۳/۲۰

فرض نابرابر بودن دو میانگین بدست آمده برای مقادیر تاب در جدول ۲ با استفاده از آزمون زوجی در سطح اطمینان ۹۵٪ رد می شود. اختلاف در CV% دو روش به دلیل عدم برابر بودن ابعاد نمونه گیری می باشد. تاب در متر محاسبه شده با روش Twist-untwist مقدار تاب در طول نیم متر را می دهد. اما در روش تصویری از هر نیم متر یک نمونه تهیه شده است و با توجه به طول تصویر (۱/۸۴)

میلیمتر) می‌توان گفت که اندازه نمونه در روش Twist-untwist، ۲۷۲ برابر روش تصویری می‌باشد و به همین دلیل بالا بودن CV% در روش تصویری کاملاً منطقی می‌باشد.

برای تأیید این مطلب که با زیاد شدن تعداد نمونه CV% کاهش خواهد یافت، ۶ تصویر از طول نیم متر تهیه شده است و میانگین آن به عنوان تاب در متر گزارش شده است که در جدول ۳ نتایج آن ملاحظه می‌گردد. فرض نابرابر بودن دو میانگین بدست آمده برای مقادیر تاب در جدول ۳ با استفاده از آزمون رتبه علامت ویلکاکسون در سطح اطمینان ۹۵٪ رد می‌شود.

جدول ۳: نتایج نخ پنبه ای (نخ مورد آزمایش دارای تاب اسمی ۶۰۰TPM بوده و ۶ تصویر از نیم متر آن تهیه شده است، نمره

نخ (Ne=۱۹/۶۵)

نمونه روش	نمونه						میانگین تاب	میانگین زاویه	واریانس تاب	CV% تاب	قطر نخ (mm)
	۱	۲	۳	۴	۵	۶					
t-ut	۶۴۴	۶۳۱	۶۴۱	۶۳۱	۶۱۵	۶۱۸	۶۳۰	۲۵/۱۴°	۱۱/۷۳	٪۱/۸۶	۰/۲۳۱۰
تصویری D/D ₀ =1.3	۷۱۲	۶۸۸	۶۹۷	۷۰۷	۷۱۰	۵۸۴	۶۸۳	۲۶/۷۱°	۴۹/۳۴	٪۷/۲	

همانطور که در جدول ۴ مشاهده می‌گردد مقدار تاب بدست آمده برای نخ اکریلیک نیز، توسط هر دو روش، با یکدیگر مطابقت دارد و فرض نابرابر بودن مقادیر تاب با استفاده از آزمون رتبه علامت ویلکاکسون در سطح اطمینان ۹۵٪ رد می‌گردد.

جدول ۴: نتایج نخ اکریلیک، یک تصویر از نیم متر تهیه شده است (نمره Ne=۱۵/۷۳)

نمونه روش	نمونه						میانگین تاب	میانگین زاویه	واریانس تاب	CV% تاب	قطر نخ (mm)
	۱	۲	۳	۴	۵	۶					
t-ut	۴۱۹	۴۶۰	۴۴۷	۴۱۲	۴۷۰	۴۳۵	۴۴۰/۵	۱۸/۴۷°	۲۲/۷۹	۵/۱۷	۰/۲۴۱۴
تصویری D/D ₀ =2.5	۳۸۷/۹	۳۹۵/۱	۵۴۸/۱	۳۱۷/۰	۴۱۹/۳	۵۲۷/۳	۴۳۲/۴	۱۷/۹۸°	۸۸/۰۱	۲۰/۴	

۴- نتیجه گیری:

همانطور که مشاهده می‌شود نتایج اندازه گیری تصویری و Twist-untwist با یکدیگر مطابقت دارند و می‌توان از این روش به عنوان یک روش سریع برای اندازه گیری قطر، زاویه و تاب در متر نخ استفاده نمود. همچنین با توسعه این روش می‌توان پارامترهای فوق را به صورت به هنگام (on-line) اندازه گیری کرد.

مراجع :

۱. کسائیان. م، طاهری عراقی. ا.، "اصول ریسندگی پنبه"، انتشارات دانشگاه صنعتی امیرکبیر، تهران، چاپ اول، ۱۳۵۸.
2. Vas. L.M, Halasz. G, Takacs. M and Eorogh. I, "Measurement of Yarn Diameter and Twist Angle Whit Image Processing System", Peroidica ser. Mech. Eng. Vol. 38, pp. 277-296, 1994.
3. Guo. B, Tao. X, Lo. T, "measurement of yarn twist by image processing", ATC Conference, pp.1028-1031, 1998.
4. Gonzalez. R.C, Wintz. P, "Digital Image Processing", Addison Wesley, California, Second Edition, 1978.
۵. تاجری. ح.، "تعیین قطر و پرزآلودگی نخ به وسیله پردازش تصویر"، پروژه کارشناسی ارشد، دانشکده نساجی، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، ۱۳۷۵.